

ELS TOPÒNIMS I ELS ANTROPÒNIMS ALS QUADERNS DE CAMP D'ANTONI M. ALCOVER⁵⁸

Maria Pilar Perea
Universitat de Barcelona

1. Introducció

Els quaderns de camp que Antoni M. Alcover va emplenar al llarg de les seves nombroses eixides filològiques, i que són consultables al Portal Alcover (alcover.iec.cat), recullen una gran quantitat d'informació lingüística que abraça la fonètica, la morfologia, la sintaxi, el folklore i el lèxic. Dins d'aquest darrer àmbit, les dades es poden classificar en quatre grans grups: a) el glossari, que incorpora estrictament les formes lèxiques; b) les expressions, que inclouen frases fetes o seqüències sintàctiques més extenses que les estructures definides al glossari; c) els topònims; i d) els antropònims, els quals contenen, al seu torn, un conjunt d'hipocorístics i malnoms.

L'objectiu principal d'aquest treball és fer una descripció dels gairebé quatre-cents termes que integren les agrupacions dels topònims i dels antropònims. Es pretén de classificar-los — especialment els topònims — d'acord amb diversos criteris: la provenença, les característiques fòniques, la temàtica i la definició. Finalment, es vol constatar si la informació que incorporen es va fer servir en la redacció del *Diccionari català-valencià-balear* (DCVB).

2. La distribució i la representació del lèxic en els quaderns de camp. Una mostra d'antroponímia

Numèricament, els quatre grups en què es classifica el lèxic dels quaderns de camp compten amb els registres següents:⁵⁹ a) 57.501 componen el glossari, que incorpora estrictament el lèxic classificat en 141 camps semàntics (abelles, aliments, edificis i parts de la casa, etc.); b) 1.259 expressions; c) 182 topònims; i d) 208 antropònims, que incorporen també un conjunt d'hipocorístics i malnoms.

Aquest treball, per qüestions d'extensió, se centra bàsicament en la toponímia, però les mostres següents d'antroponímia permeten de fer una primera classificació d'aquests termes en malnoms, sobrenoms, hipocorístics, llinatges, noms de fonts i gentilicis.

1) Malnoms:

Els exemples següents, referits a la malnominació, inclouen cançons populars que dediquen als receptors dels motius, mostres de transposició de l'apel·latiu, l'origen de la denominació i malnoms creuats que s'usen entre pobles veïns.

- **Escarbats:** “Aquí diuen ‘escarbats’ an els nadius de Trabas [Taravaus]. Per ferlos indignar elzi canten: ‘Escarbat bum-bum, / tira boles (bis) / ... / tira boles de pixum’” [L[libreta] XIV (1921), Lledó d'Empordà].

- **Ses esperites santes:** “les filles d'un home que, de mal nom, és l'Esperit Sant” [L IV (1921), Ciutadella].

- **Gallineta:** “Un home va dir: ‘Està la mar tan requeta, que una gallina pot beure’. El van oir, i li tregueren ‘Gallineta’ de mal nom” [L XVII (1921), Cullera].

- **Mussoles pudentes:** “(els de la Marina ho deien en els de Vila)” [L VIII (conj.) (1909-1921), Eivissa].

- **Banya-culs!:** “(ho deien els de Vila a en els de la Marina)” [L VIII (conj.) (1909-1921), Eivissa]. Tots dos noms satírics van ser recollits al DCVB.⁶⁰

2) Sobrenoms:

Fent la distinció, de vegades no gaire nítida, entre malnom i sobrenom, considerat aquest darrer com la denominació que s'afegeix al nom propi d'una persona, bàsicament per distingir-la de les altres que el comparteixen, s'inclouen dues mostres de sobrenoms familiars.

- **Na Capatona:** “En Capató: sobre nom d'una família de Manacor” [L XXXI (1921-1922), Manacor].

- **Can Xeix:** “Ca's Xeixos, En Xeixet: sobrenoms de famílies d'Artà” [L XXXI (1921-1922), Artà].

3) Hipocorístics, tant femenins com masculins, i s'indica també, en alguns casos, la vigència d'ús:

Quina: “antiquat (Francina). Xica/Quica: Francisca” [Q[quadern] I (1917-1918), Menorca].

Xumeu: “Bartomeu” [Q XLI (1923), Alaior].

4) Llinatges:

⁵⁸ Aquest treball s'adscriu en el projecte FFI2013-41077-P, finançat pel Ministerio de Economía y Competitividad.

⁵⁹ L'edició dels materials es va fer en tots els casos respectant les grafies originals. Solament s'ha regularitzat ortogràficament, en aquest treball, el terme en negreta que encapçala cada entrada, que actua com a lema.

⁶⁰ S.v. *Mussola*: “Nom satíric que els habitants de la Marina d'Eivissa donen als habitants de la part murada de la mateixa vila. *Mussoles pudentes*, diuen els de la Marina als de dins la vila; i aquests els contesten: *Banyaculs!*, perquè els de la Marina estan a la vorera de la mar (Eiv.)”.

Alguns dels cognoms que apareixen en els quaderns de camp no es troben al DCVB.

Baldalló: “(llinatges catalans)” [Q I (1917-1918), Girona]. <No és al DCVB>.

Lletjós: “llin[atge] cat[alà]” [Q I (1917-1918), Amer].⁶¹

Juan Guilayn:⁶² “(ròtoll d’una botiga de Caldes de Malavella)” [L VIII (conj.) (1909-1921), Caldes de Malavella].

Molt sovint, en els quaderns, apareixen llistes de cognoms que Alcover documenta en un determinat indret, com ara els que són propis de Tàrbena i la Vall de Gallinera.

“Llinatges de Tàrbena del tot mallorquins: xCifre⁶³ (freguts[ə]), Calafat, Ginart, Estalrich, Gisbert, xSalvá, xRipoll, Jordá, Lledó, Molines, Moragues, Mascaró, Marcó, Monjo, Mas, Mestre, Ferrer, Pont, Planells, xSoliveres, Nadal, xRosselló, Ramón, xSerra, Seguí, Sastre, Taverner, Tomas, xVila, Vaquer, Vilanova” [Q I (1917-1918), Tàrbena].

“Els llinatges més corrents a la Vall de Gallinera: Seguí, Camps, Alemany, Canet, Doménech, Boronat, Mengual, P[ə]ns, Cortell (Cortey)” [Q II (1918), la Carroja].

Altres cognoms són extrets de documents històrics, com ara **Conillach:** “llinatge eyvissench del segle XIV” <No és al DCVB>; o **Cucarella:**⁶⁴ “llinatge eyvissench del s. XIV” [Q VIII (1922), Eivissa], els quals, entre altres, es troben documentats en les *Notes dels llibres “De Entreveniments”*, pertanyents al treball d’Isidor Macabich *Santa Maria la Mayor; los Cronistas* (1916).⁶⁵

Margenat:⁶⁶ “llin[atge] cat[alà] < margenar: fer pasturar bestiar a qualche marge” [Q III (1920), Palma].

5) Noms de fonts:

Habitualment, els noms de fonts es registren en els quaderns pel fet que presenten determinats sufixos o formen diminutius particulars.

Sufixos: **Manelic (m[ə]n[ə]lic)** “(Manuel) J[ə]umic (Jaume), Angelic (Angel)” [Q I (1917-1918), Olot].

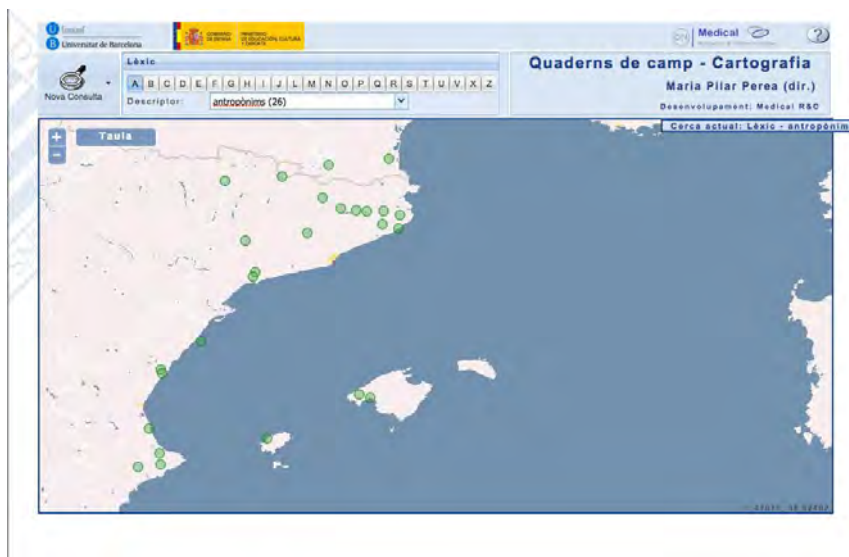
Diminutius: **Esperançó** “([ə]sp[ə]r[ə]nsó), **Esperancilló** ([ə]sp[ə]r[ə]nsilló) Esperanseta” [Q VIII (1922), Sant Agustí des Vedrà].

6) Relacionats amb els topònims, els quaderns de camp mostren un bon nombre d’adjectius que formen gentilicis.

Riba-rojans: “Riba-roja [Q II (1918), Riba-roja d’Ebre]”. <Consta al DCVB>.

Cardasencs: <no hi ha definició> [L s/n 2 (1921), Cardós <vg. Ribera de Cardós>]. Aquesta denominació mostra la metàtesi que devien fer servir, del gentilici, els habitants de la comarca de Cardós. Aquest es troba documentat al DCVB com a “cardosenc, -enca”.

A més d’aquests resultats, obtinguts de la consulta de la base de dades que recull tots els registres dels quaderns, les dades es poden visualitzar també cartogràficament. El Mapa 1 mostra la distribució geogràfica d’alguns dels antropònims documentats en els materials de camp alcoverians:

Mapa 1.

⁶¹ DCVB: “Llin. existent a Amer, Bagà, Ripollet, Berga, Casserres, Manresa, Barc., LL, Cervera, etc.”.

⁶² El cognom apareix documentat al DCVB, s.v. Guilayn: “Llin. existent a Caldes de Malavella”.

⁶³ S’ignora el significat del símbol que precedeix alguns cognoms.

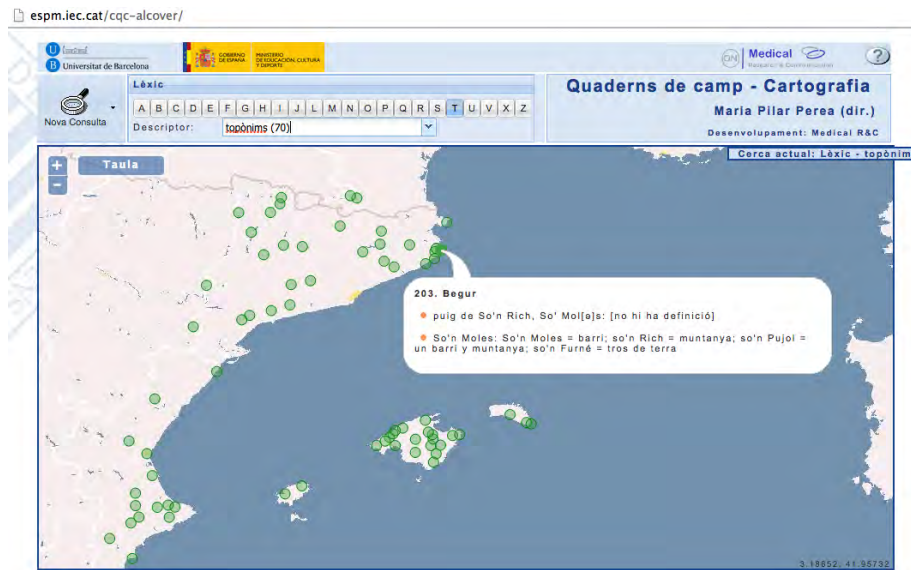
⁶⁴ DCVB: “Llin. existent a Barc., Albaida, Alzira, Val., etc., i antigament existent també a Eivissa (cf. Entrev. Eyv. 13)”.

⁶⁵ Cf. la bibliografia del DCVB.

⁶⁶ DCVB: “Llin. existent a Castell d’Aro, Tossa, Polinyà, Pierola, Mataró, Llerona, Caldes de Mo., Tarr., Reus, etc.”.

3. Els topònims en els quaderns de camp

Els quaderns de camp documenten, al seu torn, 182 topònims (vegeu el Mapa 2), els quals es poden classificar d'acord amb diverses tipologies. Cada topònim acostuma a recollir una descripció més o menys breu i, en ocasions, se n'indica la pronúncia, fent servir parcialment o totalment la transcripció fonètica. A efectes de presentació, en l'apartat 3.4, a més de reproduir les dues informacions indicades, es fa constar també en quin quadern es van registrar els topònims i l'indret on es van recollir. Addicionalment, es fa constar si apareixen al DCVB. Entre parèntesis angulars s'indica en quina tipologia (vegeu el apartat 3.2) s'ha classificat cada topònim. Per exemple, **Pasteral** [*Past[ə]ral*], “un clotol molt llarg entre la Sellera i Amer que es diu el Pasteral”; L VIII (conj.) (1909-1921), Arbúcies; DCVB: “El Pasteral: nom d'una clotada molt llarga, entre La Celleria i Amer, per on passa el riu Ter i on hi ha un salt d'aigua molt elevat i una central hidroelèctrica”] <Terreny>.

Mapa 2.

3.1. La distribució geogràfica

La taula següent recull quants noms de lloc pertanyen a les àrees geogràficodialectals que s'han determinat, com també els que hi ha a cada província:

Àrees	Catalunya occidental (15)	Catalunya oriental (55)	Illes Balears (84)	País Valencià (21)	Pirineus Orientals (5)
Prov.	Lleida (11) Tarragona (2) Aragó (2) [Fraga, Cirés]	Girona (40) Barcelona (11) Tarragona (4)	Mallorca (62) Eivissa (15) Menorca (7)	Alacant (12) + Vall de Gallinera (3) València (5) Castelló (1)	Rosselló, Vallespir i Conflent (5)

Com es podria esperar, les dades mostren que el nombre més elevat de topònims es localitza a les Illes Balears (en particular, a Mallorca), seguit de la Catalunya oriental (en particular, a Girona). Els topònims de la zona rossellonesa, agrupats sota de la denominació “Pirineus orientals”, que és la que fa servir Alcover, són minoritaris.

3.2. La tipologia

Per organitzar-los convenientment, els 182 topònims s'han sistematitzat i s'han classificat d'acord amb els grups següents, que tendeixen a incorporar, quan és possible, denominacions menors:

- a) *Terreny*, denominació que inclou les descripcions corresponents a “tros de terra” [porció de terreny considerat a part del terreny immediat], “terme” [porció de territori limitada per propietat], “tancat de terra” [tros extens de terreny], “redol de terra” [porció més o menys gran de terreny, situada al voltant o a les proximitats d'un punt determinat], “partida de terra” [porció de terreny d'alguna extensió i designada amb un mateix nom], “districte”, “coster” [pendent del terreny], “torrent” [depressió del terreny], “garriga”, “camí” i “clotal” / “clotada” [terreny enclotat].
- b) *Població*, que inclou les denominacions “vila”, “poble”, “poblet” i “ciutat”.
- c) *Accident geogràfic*, que engloba les denominacions “serra” [cadena de muntanyes], “muntanya”, “pas”, “penya”, “balma”, “puig”, “pujol” [puig petit], “riera”, “riu”, “font” “bassa”.
- d) *Toponímia agrícola*, que incorpora les denominacions “sementer” [cada part d'una terra de conreu, que se sembra d'una planta determinada], “olivar”, “camp” i “bancal”.
- e) *Possessió*, que acull també les denominacions “masia”, “mas”, “finca” “hisenda” i “alqueria”.
- f) *Lloc*, considerat com a “[n]ucli de població petit, menor que la vila” (DCVB, s.v. *lloc*), i també inclou alguns indrets que no tenen una descripció clarament definida.
- g) *Redol de cases*, que engloba indrets de població dispersa.
- h) *Toponímia urbana*, que aplega les denominacions “barri”, “carrer”, “casa” i “pati”.
- i) *Divisió administrativa i territorial*, que inclou la “comarca”, la “subcomarca” i la “vénda”.
- j) *Toponímia marítima*, que inclou les denominacions “platja”, “cala”, “port”, “illa”, “illot” i “riba”.
- k) *Ermites i santuaris*.
- l) *Construcció*, que aplega les denominacions “fortificació”, “torre”, “pati” i “pont”.

La taula següent recull el nombre de topònims que integren cada tipologia d'acord amb les àrees geogràfiques en què es distribueixen.

	<i>Catalunya occidental</i>	<i>Catalunya oriental</i>	<i>Illes Balears</i>	<i>València</i>	<i>Pirineus Orientals</i>
<i>Accidents geogràfics</i>	3	9	7	6	—
<i>Construccions</i>		1	3		—
<i>Divisions administratives</i>	1	—	26		—
<i>Ermites i santuaris</i>	2	2	—		—
<i>Noms de lloc</i>	1	2	5	21	—
<i>Poblacions</i>	2	12	1	20	5
<i>Possessions</i>	1	5	62	1	—
<i>Redol de cases</i>	1	—	4		—
<i>Terreny</i>	2	2	17	26	—
<i>Toponímia agrícola</i>	—	—	17	2	—
<i>Toponímia marítima</i>	—	11	3	1	—
<i>Toponímia urbana</i>	1	5	4		—

3.3. La descripció dels materials

Els topònims que es recullen a l'apartat 3.4 ofereixen informacions de tipologies diverses.

- a) De tipus fonètic. Per exemple, pel que fa a la vila de Xixona, els habitants de diferents indrets en general s'hi refereixen com a [ʃi]on[a] (Q XIII (1906), Santa Pola), però el topònim es pot modificar en s[ej]on[a], forma que Alcover va sentir dir a “qualcú a València” (Q XIII (1906), València). També en altres noms de

lloc s'indiquen certes alteracions en la pronúncia, com en el cas d'Ullastret, poble del Baix Empordà, pronunciat com a [buy[ə]str[ɛ]t], malgrat que el DCVB recull sols [ujəstrét]; o del poble del Conflent, documentat amb la pronúncia *Aigatebi* (Aiguatèbia), que presenta monoftongació i pèrdua de la vocal final.

b) De tipus etimològic. En alguns casos, Alcover, a més de recollir el topònim i d'indicar-ne la descripció, n'aventura també l'etimologia. En el cas de Cercs proposa una forma originària "Quercus", que coincideix amb la que recull el DCVB, fet que també s'esdevé en plantejar l'etimologia del topònim Portmany "(portus magnus)".

Més discrepància hi ha en l'etimologia del poble Vall-llobrega. La proposta alcoveriana "(Vallis-lubrica)", que recull també, segons el DCVB, la *Catalunya Carolíngia* de Ramon d'Abadal, sembla superada per l'origen cèltic ("Volo briga") que proposa Coromines (DECast, s.v. lóbrego); o en l'origen de Maimó, que el mateix Alcover qüestiona ("magnus mons?") i que sembla que prové de l'àrab 'Maimūn'.

c) De tipus acumulatiu. Sovint, Alcover inclou llistes de topònims, sense fer-ne cap descripció. És el cas del nom de diverses possessions (per exemple, de Puipunyent: "Conques, So'n Burguet, So'n Marill, So'n Camps, So'n Cortey, Es Ratxo, So'n Net, So'n Bru, So'n Balaguer, Ca-N'Arbós, So'n Noguereta, Ca'ls Metges; o d'Esporles (s[ə]n Buñ[ə]l[ə]; S[ə]n βu[ɔ]v[ə], Sobr[ə]munt, S[ə]z Moskér[ə]s, s[ə] k[ə]v[ə] d'[ə]dz [ə]rm[ə]s[ə]ts, k[ə]n[ə]t, So'n kint, Miray[ə]s, [ə]z V[ə]r[ə]c[ə]c, Ca'n Manent, So'n Pachs, S[ə]nk[ə]ls[ə]rán, S[ə]n k[ə]báspr[ə], S[ə]n F[ə]rrá, Sup[ə]rn[ə], Planisi", sovint, indicant-ne la pronúncia), de véndes (de Sant Joan o de Sant Antoni, que després es reproduïen literalment al DCVB), o de trossos de terra, com ara de Tàrbena ("Beni-salim, Beni pla, Bijauba, Bina-real, Pique-saries, Coll de rates, Parelles, L'albicà, Bin'ortell, as Boscarró, Sa caseta's m[ə]ros, as Rafalet, Sa Murta, Sa Soróti, As Massils (Les terres del voltant del poble de Tàrbena), S'Ombria (allà on el sol no hi pega ordinariament), as Bancal llarc, S'Amallà, Sa foya'n Soler, Sa Rabosa, Sa foya's Pi, Sa foya ses roques, Sa font d'En Gordi[ə]la").

d) Presència dels topònims al DCVB. Un bon nombre dels topònims que apareixen en els quaderns de camp són recollits al DCVB. És el cas de les poblacions de Bellvís i Gavarrat, de la Catalunya occidental; d'Albiol, Belcaire, Cercs, Fumanay, Saldes, Maçanés, Gorpellac, Igualada, Pruit, Ullastret i Vall-llobrega, de la Catalunya oriental; Esporles, de Mallorca; L'Orxa, Monóver, els Negrals, Puçol, del País Valencià; i d'Aiguatèbia, Artigues, Reiners, Riutort i el Soler, de la Catalunya del Nord.

El DCVB documenta també altres tipus de topònims, de caràcter menor, com ara les illes de s'Adolix (a Sant Feliu de Guíxols) i na Patana, prop d'Alcúdia, o el tancat de terra de Santanyí anomenat es Campàs. En alguns casos, se'n reproduïx la definició que ofereix el quadern. És el cas del topònim la Cot, que el Q XIII (1921) descriu així: "casa de pagès que està dalt d'unes penyes que curonen un turó, dins la parroquia de la Pobra, municipi de Gumb[r]e[n], província de Girona", i que el DCVB adapta: "casa de pagès situada dalt unes penyes que curonen un turó dins el terme municipal de Gombreny"; o de sa Munia, que, d'acord amb el Q VII (1922), és "una torre que hi ha dins la Marina des Rafal des Porchs (Santanyí)", definició reproduïda exactament al DCVB: "torre que hi ha dins la marina d'Es Rafal d'es Porcs (Santanyí, Mallorca)".

De vegades la informació que inclouen els quaderns sobre un topònim és més extensa que la que apareix al DCVB. Així la L XXXI (1921-1922), recull: "A So'n Vida (terme de Ciutat) hi ha Sa Coma de Sa Font, sa de Mala-petja, Sa Coma Gran i Sa Coma de ses Vaques i cap d'elles es conró, totes son garriga, pero tenen la forma de comellar. Sa Coma de En Quint dins so'n Quint, es garriga. A Bendinat hi ha Sa Conca de Na Bayana, que també es garriga i fa comallar", la qual es redueix, en el DCVB, a: "a Son Vida (terme de Palma) hi ha sa Coma de sa Font, sa Coma de sa mala petja, sa Coma gran i sa Coma de ses Vaques".

e) Absència dels topònims al DCVB. Habitualment la toponímia menor no es recull al DCVB. Tanmateix, sí que es documenten força possessions de Mallorca, com ara s'Araix (de Santa Margalida), sa Baduia (de Valldemossa), Binigual (de Binissalem), Binifalet (de Llubi) o Tolleric (de Lluçmajor).

f) Discrepàncies amb el DCVB. S'observen algunes divergències entre les informacions que apareixen en els quaderns i la que consta al DCVB. És el cas de la Ribera Salada, definida com a riu (el que és), i que el DCVB descriu com una "subcomarca que comprèn els municipis de Bassella, Castellar de la Ribera i Odèn". El mateix s'esdevé en el cas de Biniraix, documentat, segons el Q III (1920), com una "masia de Sóller", mentre que el DCVB defineix el topònim assimilant-lo al "[p]oblet situat a un quilòmetre i mig de Sóller".

També hi ha certes discrepàncies en la descripció de Bolata, el qual, d'acord amb la L XXIX (1921) "es el nom d'un riuet ahon van a llavar perque en el poble no hi ha llavaó", mentre que, segons el DCVB, és una "[f]ont intermitent, que brolla sols en època de pluja (Pego)".

g) Informacions addicionals. En alguns casos, els topònims ofereixen informacions complementàries, com ara les dades addicionals que s'indiquen sobre es Badaluc al Q XXX (1921), "Possessioneta devora Esporles. Les cases estan a una reconada que fa el coster", mentre que el DCVB, el descriu com una "alqueria del terme d'Esporles (Mall.)".

Com a mostra d'informació extensa, en documentar el puig de sa Creu d'en Ribes, de Santa Eulària des Riu, Alcover registra la tradició que en va donar nom, com també la tradició que hi tenia lloc: "En Ribes tayava pins; i se posa a maleir i deya: -Voldria tenir el dimoni que m'aydàs a tayar pins. Assetsuaiixí li un <sic> home ab llamarades de foch i fum, i ab cada destrallada tayava un pi. -En tengué por i fugí i d'assí vengué que hi feren una capelleta ab una creu. Ara hi ha molta de gent que pugén an aquesta capelleta per promeses que fan

si se curen. El que hi puja, hi fa qualque ofrena: un rosari, una estampa, un Sant Crist, una veta. I si no tenen altra cosa, hi deixen un tany (brot) de romaní, d'estepa. A la Creu d'En Ribes hi van de tot Eivissa". El mateix ocorre en fer la descripció des Puig Gros: "An es Puig-gros (devers Ca'n Bayarrich) hi ha una font que no raja, i diuen que está encantada. An es Puig-gros n'hi ha que hi puguen descalsos per promesa come penitència. No es que hi haja cap santuari".

g) Aspectes lingüístics. Alguns topònims també recullen informacions lingüístiques. Així, en parlar de son Favar, s'explica "Dues possessions del metex nom. Si n'anomenen una, es 'So'n'; si dues, 'So's'".

En referir-se a Monòver, se n'indica la pronúncia i el gentilici, com també la percepció que en tenen, tant l'enquestador com els habitants de l'indret: "El nom del poble: se pronuncia Mon[ɔ]ver. Els habitants se diuen: «monoveros» (monovers). La gent està molt acastallanada. N'hi ha que diuen que ells no parlen valencià" Q I (1917-1918).

De la mateixa manera, vinculat amb el gentilici, que es realitza en aquest cas amb la preposició "de", pronunciada [da], Alcover, en el Q II (1918), explica, en parlar del topònim Vallseta, que designa un rierol, "a tres hores d'Alcoi, Fatxeca i Famorca, Beni-massot, Tollos, Quatretondeta, Balones, Gorga, Milleneta. En els pobles subrallats diuen sok da Fatxeca, da Famorca, da Beni-massot, da Tollos".

3.4. La llista de topònims

S'ofereix a continuació la llista de topònims inclosos en els quaderns de camp, classificats per àrees geogràfiques. En negreta apareix el lema, que s'ha normalitzat ortogràficament. A continuació es reproduïx la descripció i el quadern que la registra. S'indica, quan és el cas, si apareix al DCVB. Finalment, entre parèntesis angulars, se n'indica la tipologia. En nota a peu de pàgina, es fa constar, especialment en el cas de topònims menors, que no es troben registrats en el DCVB, altres fonts de documentació que ubiquen el nom de lloc en l'actualitat.

3.4.1. Catalunya occidental

Bedre ["nom de lloc"; L s/n 2 (1921), Cardós <vg. Ribera de Cardós>] <Nom de lloc>.

Bellví ["vila entre Mollerussa i Balaguer"; Q VI (1921), Sort; DCVB: "Vila de 2.200 habitants situada en el Pla d'Urgell, a 12 quilòmetres de Balaguer"] <Població>.

Cegonyer [Cegonyé; "A Fraga hi ha el Cegonyé que és un carrer"; L XXXIIIa (1921); Fraga] <Toponímia urbana. Carrer>.⁶⁷

Coma, la [*la Còma*; "A Tírbia hi ha una partida de terra de diferents propietaris i en diuen la Coma. I se conrea"; Q XIII (1921), Tírvia] <Terreny>.

Coma [*Come*; "nom d'una partida de terra que hi ha prop de Pradell"; Q IV (1921), Pradell de Sió] <Terreny>.

comarca de Ribagorça, la ["se forma propiament de la regió de Areny, que aquí diuen Arén, Pont de Montanyana, Viacamp, Benabarri fins a Graus. La capital es Benabarri"; Q VI (1921), el Pont de Suert; DCVB: "Comarca geogràfica i històrica, antic comtat, que s'estén de nord a sud, a ambdós costats del riu Noguera Ribagorçana, des de la vall d'Aran i les muntanyes Maleïdes fins a la serra del Montsec"] <Divisió administrativa. Comarca>.

Espasera [*Espazer*[ε]; "nom d'una finca de Tremp"; Q VI (1921), Conca de dalt de Tremp] <Possessió>.

Gavarret [*gabaret*; "redol de cases devora Sirès"; Q VI (1921), Sirès; DCVB: Pobllet agregat a Bonansa (Alta Ribagorça), i nom de diverses partides rurals dels termes de Os de Civís, Taús, etc."] <Redol de cases>.⁶⁸

la Vall [*la [β]alb*; "(< vallis) La Vall (poble de la Conca)"; Q VI (1921), Tremp] <Població>.

Moscallona, la [*Muscallona*, "nom de lloch"; Q XVIII (1921), Santa Coloma de Queralt] <Accident geogràfic. Puig>.⁶⁹

Noguera Ribagorçana, la ["se forma a un kilometre més amunt del Pont de Suert, i se forma del Noguera Barrabés que baixa de Vilaller i Sanet; i del Noguera de Tor que baixa de Caldes de Boí"; Q VI (1921), el Pont de Suert; DCVB: "riu que neix a les Muntanyes Maleïdes, travessa la comarca del Ribagorça servint de frontera entre Catalunya i Aragó i desaigua al Segre, prop de Corbins, després de recórrer 130 quilòmetres"] <Accident geogràfic. Riu>.

Ribera Salada, la ["comensa a les muntanyes d'Alinyà i desemboca en el Segre prop de Bassella"; Q XIII (1921), Bassella; DCVB: "subcomarca que comprèn els municipis de Bassella, Castellar de la Ribera i Odèn"] <Accident geogràfic. Riu>⁷⁰

⁶⁷ Actualment és un passeig: Barron Cegonyer.

⁶⁸ D'acord amb la G[ran] E[nciclopèdia] C[atalana], Gavarret és un "[l]logaret del municipi de Bonansa (Alta Ribagorça), en un coster, al vessant esquerre de la vall del barranc de Sirès".

⁶⁹ El referèix al cim de la Moscallona, s.v. *Santa Coloma de Queralt* (GEC).

⁷⁰ En realitat, Alcover es referia al riu dels Prepirineus, afluent del Segre.

Sant Santís [“Una ermita de Pinell (a tres hores de Solsona) <ratllat: hi ha> ès dedicada a San Tirs; però la gent li diu «Sant Santís»”; L X (XII) (1921), Solsona] <Ermita>.⁷¹

Vege Maria d'Esplà [“(Santuari a tres hores de Gerri)”; Q XVII (1902), Sort] <Santuari>.⁷²

3.4.2. Catalunya oriental

Adolix, s' [seduli[tʃ]; “illot devora Sant Feliu”; Q I (1917-1918), Sant Feliu de Guíxols; DCVB: “*S'Adolix* és el nom d'un illot situat molt prop de la vorera, a garbí de la punta de Sant Elm (St. Feliu de G.)”] <Toponímia marítima. Illa>.

Albiol [l[ə]mbi[ɔ]l; “Albiol: vila prop de la Selva”; Q XXIII (1921), la Selva del Camp; DCVB: “Poblet situat en el Baix Camp de Tarragona”] <Població>.

Balelles [b[ə]lell[ə]s; “(illot)”; Q I (1917-1918), Sant Feliu de Guíxols] <Toponímia marítima. Illa>.⁷³

Bell-lloc [bill-lloc; “(Santuari de Sant Joan de Palamós)”; Q I (1917-1918), Palamós] <Santuari>.⁷⁴

Bellaire [d'Empordà] [“Bill-Cayre (poble devora Torroella de Montgrí)”; Q I (1917-1918), Palamós; DCVB: “Vila de 420 habitants, situada sobre un turonet, a ponent de les muntanyes de Torroella (Empordà)”] <Població>.

Bujonis [“(districte de)”; Q I (1917-1918), Sant Feliu de Guíxols] <Lloc>.⁷⁵

Cala Culip [“nom de lloch de Cadaqués”; Q XIII (1906), Cadaqués] <Toponímia marítima. Cala>.⁷⁶

Cala Fredosa [“nom de lloch de Cadaqués”; Q XIII (1906), Cadaqués] <Toponímia marítima. Cala>.

Cala Ventosa, Cala Pedrosa [“Cala-ventosa, Cala-pedrosa: Sant Feliu”; Q I (1917-1918), Sant Feliu de Guíxols] <Toponímia marítima. Cala>.⁷⁷

Can Cassanella [“(lloch comú)”; L (1921), Vic] <Possessió>.

Can Ginoles [ca'n Gin[ɔ]l[ə]s; “Masia de Santa Maria de Mediona (Penedès)”; Q XXIII (1921), Igualada] <Possessió>.⁷⁸

Caramany [“puig del terme de Pals (Baix Empordà)”; Q X (1902), Pals] <Accident geogràfic. Puig>.

Carrer d'En Rompre culs, el [“(el de la Rectoria) (del Fossar)”; Q XVII (1921), Rupit] <Toponímia urbana. Carrer>.⁷⁹

Carrer de la Força [“Hi ha el «carrer de la forsa» (hi estaven els jueus)”; Q I (1917-1918), Girona] <Toponímia urbana. Carrer>.⁸⁰

Carrer de les clavegueres <no hi ha definició>; L XVIII (1921), la Selva del Camp] <Toponímia urbana. Carrer>.⁸¹

Carrer del Raig, es [“(carrer que puja an es Montj[ɔ]j) (Pujol de Sant Feliu)”; Q I (1917-1918), Sant Feliu de Guíxols] <Toponímia urbana. Carrer>.

Cercs [“poblet prop de Figols. Serks < Quercus Puigcercós”]; Q XIII (1921), Bagà; DCVB: “Vila de 128 habitants, situada a 7 quilòmetres al NE. de Berga. Etim: del llatí vulgar *cercos, var. de quercus, ‘alzines”] <Població>.

Collsacabra [“Coll-sa-cabra. Collis ipsius-caprae”; L II (1921), Rupit; DCVB: “Serra divisòria entre la Plana de Vic i la Garrotxa. Etim.: compost per *coll sa cabra* (=coll de la cabra)”] <Muntanya>.

Correlons [l[ə]ls kurr[ə]l[ə]ns; “(pas que hi ha a la selva per anar a Sant Agustí) (carrer estret)”; Q XXIII (1921), la Selva del Camp; DCVB: “Corraló: 2. Carrer curt i estret (St. Feliu de Llobregat, Duesaigües, Valls)”] <Toponímia urbana. Carrer>.⁸²

Cot, La: [l[ə] k[ə]l[ə]; “casa de pagès que està dalt d'unes penyes que curonen un turó, dins la parroquia de la Pobla, municipi de Gumbri[ɛ]n, província de Girona”; Q XIII (1921), la Pobla de Lillet; DCVB: “casa de pagès situada dalt unes penyes que coronen un turó dins el terme municipal de Gombreny”] <Possessió>.

⁷¹ D'acord amb <http://ca.wikipedia.org/wiki/Sant_Tirs> (consulta: 15 d'octubre de 2014), l'església de Sant Tirs (o església de Sant Sentís) és una església del municipi de Pinell de Solsonès (Solsonès).

⁷² D'acord amb la GEC, és un santuari (la Mare de Déu d'Esplà) del municipi de Baix Pallars (Pallars Sobirà), dins l'antic terme de Baén.

⁷³ El terme les Vaelles apareix documentat a la GEC com una urbanització, s.v. Sant Feliu de Guíxols.

⁷⁴ El Santuari de Santa Maria de Bell-lloc es troba en el poble de Sant Joan de Palamós.

⁷⁵ Disseminat del municipi de Sant Feliu de Guíxols (Baix Empordà) (GEC).

⁷⁶ Es refereix a la Cala de Culip.

⁷⁷ De fet, ambdues cales pertanyen a Palafrugell.

⁷⁸ Edifici del municipi de Mediona (Alt Penedès) (GEC).

⁷⁹ El nom del carrer és documentat al BDL, XII, 1921-1922, 228, pel fet que molts hi queien. El veritable nom és carrer del Fossar.

⁸⁰ A <http://www.pedresdegirona.com/separata_forca_2.htm> (consulta: 15 d'octubre de 2014) el carrer és definit com l'artèria principal del barri dels jueus de Girona.

⁸¹ Vegeu a <<http://www.laselvadelcamp.cat/pagina/els-nostres-carrers>> (consulta 15 octubre 2014), la relació que hi pot haver entre el nom d'aquest carrer i la torre de les clavegueres.

⁸² Vegeu Muntaner (2006).

- Creu Melosa:** “pas d’una montanya dels Pirineus”; L XII (1921), la Pobla de Lillet] <Accident geogràfic. Pas>.⁸³
- Curcullada, sa** [“s[ə] kurkujad[ə]; (plaja de)”; Q I (1917-1918), Sant Feliu de Guíxols] <Toponímia marítima. Platja>.⁸⁴
- Font del saltiri, la** [“Proveeix d’aygua Rupit”; L II (1921), Rupit] <Accident geogràfic. Font>.⁸⁵
- Forsa Vella, la** [“(fortificació antiga de Girona: un castell)”; Q I (1917-1918), Girona] <Construcció. Fortificació>.⁸⁶
- Fumanya, Saldes i Maçanés**⁸⁷ [“viletes de devers Pedraforca i Guardiola”; Q XIII (1921), la Pobla de Lillet; DCVB: Fumanya: “Veïnat agregat al municipi de Figols (Berguedà)”. / Saldes: “Poblet situat en el Berguedà, a 35 qm. de Berga”. / Maçanés: “Llogaret del terme municipal de Saldes (Berguedà)"] <Població>.
- Giberola** [gib[é]rola, (Lloberola) (Lliberola)]; Q I (1917-1918), Sant Feliu de Guíxols] <Toponímia marítima. Cala>.⁸⁸
- Giverola** [l[iber]o]la; “[ə]nar a Lliber[o][ə] i [ə] Pola (cales)”; Q I (1917-1918), Sant Feliu de Guíxols] <Toponímia marítima. Cala>.
- Gurpellac** [“Vulpellach: vila prop de la Bisbal”; Q XVII (1921), Lledó d’Empordà; DCVB: “Poble situat en el Baix Empordà, prop de La Bisbal”] <Població>.
- Igualada** [“N’hi ha que sostenen que Igualada es la capital de la Segarra. Es comarca del (riu) Noia”; Q XXIII (1921), Igualada; DCVB: “Ciutat de 13.000 habitants, cap de partit judicial, situada a la vora del riu Anoia, a 66 km. de Barcelona; és la capital de la comarca d’Anoia”] <Població>.
- Manol** [m[ə]n[o]l; “riera o riu que passa per Lledó; arriba fins a Castelló d’Empúries que desemboca a la Muga”; Q XVII (1921), Lledó d’Empordà; DCVB: “Riu que corre per l’Alt Empordà, passa per Figueres i desaigua a la Muga”] <Accident geogràfic. Riera o riu>.
- Mas Candell** [“(terme de Vall d’Aro)”; Q I (1917-1918), Sant Feliu de Guíxols] <Possessió>.⁸⁹
- Mas Xirau** [“(masia Hostalric”; L VIII (conj.) (1909-1921), Hostalric] <Possessió>.⁹⁰
- Mascanada** [“(districte de)”; Q I (1917-1918), Sant Feliu de Guíxols] <Lloc>.⁹¹
- Pasteral** [Past[ə]ral; “un clot molt llarg entre la Sellera i Amer que es diu el Pasteral”; L VIII (conj.) (1909-1921), Arbúcies; DCVB: “El Pasteral: nom d’una clotada molt llarga, entre La Celleria i Amer, per on passa el riu Ter i on hi ha un salt d’aigua molt elevat i una central hidroelèctrica”] <Terreny>.
- Planes d’Olot** [les Plan[ə]s d’[ə]l[ə]t; “son de la Vall d’[ə]st[ə]l[ə]s”; Q XVII (1921), Olot; DCVB: Les Planes: “poble de 1.900 habitants situat entre Olot i la ciutat de Girona”. / Hostoles: “Nom d’una vall situada en el terme de Les Planes (Garrotxa)"] <Població>.
- Platja de Candell** [plaja de k[ə]ndell; “(Sant Feliu)”; Q I (1917-1918), Sant Feliu de Guíxols] <Toponímia marítima. Platja>.
- Pruit** [pr[ɪ]t; “Pruit (poble)”; L II (1921), Rupit; DCVB: “Municipi format d’una partida de masies dins la comarca de les Guilleries”] <Població>.
- Riera de Tueda** [riera de tu[ɛ]da; “(Sant Feliu)”; Q I (1917-1918), Sant Feliu de Guíxols] <Accident geogràfic. Riera>.
- Sant Joan del Codolar** [“(ermita de devers Porrera)”; Q XXIII (1921), Capçanes] <Ermita>.
- Secains, es** [“([ə]s s[ə]k[ə]ins; (illots)”; Q I (1917-1918), Sant Feliu de Guíxols] < Accident geogràfic. Illa>.
- So l’Anglada** [“(casa)”; Q XIII (1906), Cadaqués] <Toponímia urbana. Casa>.
- So la Margarida** [“(casa)”; Q XIII (1906), Cadaqués] <Toponímia urbana. Casa>.
- Son Forner** [so’n Furné = tros de terra”; Q X (1902), Begur] <Terreny>.⁹²
- Son Moles** [“(so’n Moles = barri)”; Q X (1902), Begur] <Toponímia urbana. Barri>.⁹³
- Son Pujol** [“(so’n Pujol = un barri y muntanya)”; Q X (1902), Begur] <Toponímia urbana. Barri>.
- Son Pujol** [“(so’n Pujol = un barri y muntanya)”; Q X (1902), Begur] <Accident geogràfic. Muntanya>.
- Son Rahola** [“(casa)”; Q XIII (1906), Cadaqués] <Toponímia urbana. Casa>.⁹⁴

⁸³ Fa referència al Coll de la Creu Melosa.

⁸⁴ Es refereix a la platja del senyor Ramon, de Santa Cristina d’Aro, també coneguda com cala Curcullada.

⁸⁵ La font del Saltiri es troba als afores de Rupit.

⁸⁶ Important fortificació que des del segle XI tingué condició jurídica de castell, cf. <http://www.girona.cat/historia_urbana/cat/fitxa.php?codi=65&lang=ca&text=&resultat=resultat_65> (consulta: 15 d’octubre de 2014).

⁸⁷ Grafiat ‘Maçaners’ a la GEC.

⁸⁸ La cala Giverola es troba en el municipi de Tossa de Mar.

⁸⁹ Segons la GEC aquesta masia es pot denominar Mas Candell o Cardell.

⁹⁰ El Mas Xirau està situat al poble de Grions i pertany al municipi de Sant Feliu de Buixalleu.

⁹¹ Es tracta d’una petita vall de Sant Feliu de Guíxols.

⁹² Actualment, Paratge Son Forner.

⁹³ GEC: Raval de Begur (Baix Empordà).

⁹⁴ Deu fer referència a la casa Frederic i Víctor Rahola de Cadaqués.

Son Ric [“so'n Rich = muntanya”; Q X (1902), Begur; Q I (1917-1918), Begur; Q XVII (1921), Llofriu] <Accident geogràfic. Puig>.⁹⁵

Ullastret [buy[ə]str[ɛ]t; “(Ullastret): vileta prop de la Bisbal”; Q XVII (1921), Lledó d'Empordà; DCVB: “Poble situat en el Baix Empordà”] <Població>.

Vall Presona [vall-preson[ə]], “una cala on desemboca una cala molt fonda”; Q I (1917-1918); Sant Feliu de Guíxols] <Toponímia marítima. Cala>.

Vall-llobrega [bállobr[e]ɣe; “(Vallis-lubrica)”, Q XIII (1921), Bagà; DCVB: “Poblet situat entre Palamós i Palafrugell, en la comarca del Baix Empordà. Etim.: incerta. En primer lloc cal remarcar que aquest topònim és pronunciat per tota la gent de la comarca amb accent sobre la e: Vall-llobrèga (no Vall-llòbrega, com apareix escrit en alguns diccionaris i tractats de geografia). En l'alta edat mitjana apareix la forma llatina Vallis Lubrica (doc. a. 968, ap. Abadal CC, ii, 204), però és molt probable que això sigui una llatinització falsa, car si realment l'origen del topònim fos vallis lubrica, l'accent s'hauria conservat damunt la síl·laba inicial de l'adjectiu i es pronunciaria Vall-llòbrega. Segons Coromines (DECast, s. v. lóbrego, i Congr. Barc. 410), és més probable que l'origen del nom sigui cèltic; concretament, el gal·lic Volo briga”]. <Població>.

Vedrunes, les [“Pujols devora Sant Feliu”; Q I (1917-1918), Sant Feliu de Guíxols] <Accident geogràfic. Puig>.

Vilartagues [“districte de Sant Feliu”; Q I (1917-1918), Sant Feliu de Guíxols] <Toponímia urbana. Barri>.⁹⁶

3.4.3. Illes Balears

Abellà, s' [s'ə]b[ə]yà; “S'Abellà – Zavellà (districte de Santa Margalida)”; Q III (1920), Santa Margalida] <Lloc>.

Alcudiola [Alcudi[ə]la; “(masia)”; Q III (1920), Santa Margalida; DCVB: “Nom de tres antics pobles de la prov. de Val., avui inexistents, d'un barri de Rafelcofer i de dues alqueries de Mallorca”] <Possessió>.⁹⁷

Alfurí [“(lloc)”; Q I (1917-1918), Menorca; DCVB: “Alqueria del terme de Ciutadella (Men.)”] <Possessió>.

Alputze [“(lloc)”; Q I (1917-1918), Menorca; DCVB: “Masia del terme de Ciutadella (Men.)”] <Possessió>.

Araix, S' [“(possessió de Santa Margalida)”; Q III (1920), Santa Margalida; Q XLI (1923), Ariany; DCVB: “alqueria del terme de Sta. Margalida (Mall.)”] <Possessió>.

Auberc [s'ə]w[β]érk; “la casa dels Marquesos d'Ariany”; Q XLI (1923), Ariany] <Toponímia urbana. Casa>.⁹⁸

Badaluc [en B[ə]d[ə]luk; “un mirador o miranda de Fartàritx (possessió) hi ha un puig. La Cucuya de Fartàritx”; Q III (1920), Pollença; DCVB: “El Badaluc: lloc elevat de Fartàritx (Pollença), d'on veuen molt lluny”] <Accident geogràfic. Puig>.

Badaluc, es [es-B[ə]d[ə]luk; “A Felanitx dins la vila hi ha un coster que fa angul entrant i se diu Es Badaluc”; Q XXX (1921), Felanitx; DCVB: “carrer que hi ha a Felanitx, que surt a fora vila i fa una altureta d'on poden escampar la vista”] <Terreny>.⁹⁹

Badaluc, es [es-B[ə]d[ə]luk; “Possessioneta devora Esporles. Les cases estan a una reconada que fa el coster”; Q XXX (1921), Felanitx; DCVB: “alqueria del terme d'Esporles (Mall.)”] <Possessió>.

Badaluc, es [es-B[ə]d[ə]luk; Possessioneta devora Esporles. Les cases estan a una reconada que fa el coster. Q XXX (1921), Esporles; DCVB: “alqueria del terme d'Esporles (Mall.)”] <Possessió>.

Baduia, sa¹⁰⁰ [Possessió de Valldemossa; Q VIII (1922), Valldemossa; DCVB: “alqueria del terme de Valldemossa (Mall.)”] <Possessió>.

Bertumins, es [es B[ə]rtumins; Es M[ə]tá: un tancat de Sa-Vall; Q VII (1922), es Llombards] <Terreny>.¹⁰¹

Biniagual [“poss<essió> de Binissalem”; Q XXVI (1903), Binissalem; DCVB: “Alqueria del terme de Binissalem (Mall.)”] <Possessió>.

Biniaraix [“(masia de Sóller)”; Q III (1920), Santa Margalida; però al DCVB: “Poblet situat a un quilòmetre i mig de Sóller (Mallorca)”] <Possessió>.

Binifalet [binifelet; “possessió de Llubí”; Q XXVI (1903), Llubí; DCVB: “Alqueria del terme de Llubí (Mall.)”] <Possessió>.

⁹⁵ El Puig de Son Ric és una muntanya de 322 metres que es troba al municipi de Begur, a la comarca del Baix Empordà <http://ca.wikipedia.org/wiki/Puig_de_Son_Ric> (consulta: 15 d'octubre de 2014).

⁹⁶ Vilartagues és un barri de Sant Feliu de Guíxols.

⁹⁷ GEC: “Possessió del terme municipal de Santa Margalida (Mallorca), situada a l'oest de la vila”.

⁹⁸ Veg. Rubí (1988): “Los Cotoners construyeron una casa albergue que todavía existe con el nombre de S'Auberc, y una iglesia en sus inmediaciones que dedicaron a la Virgen de Atocha, cuya imagen trajo de Madrid el noble procer D. Marcos Antonio Cotoner”.

⁹⁹ A Felanitx dues roques situades en el turó que acollí el primitiu nucli urbà, documentades al segle XVI, originaren el nom del carrer des Badaluc (Cf. Xamena, 1983).

¹⁰⁰ Documentada a la G[ran] E[nciclopèdia] de M[allorca]: “Possessió del terme de Valldemossa, situada entre Son Salvat i es coll de Sant Jordi.”

¹⁰¹ Vegeu la referència as Bertumins, a Vidal i Ferrando (1986: 172).

- Buscatell** [“es dins el terme de Sant Antoni cap a Sant Mateu”; Q VIII (1922), Sant Antoni de Portmany; DCVB: “Vall i venda del districte de St. Antoni de Portmany (Eiv.)”] <Divisió administrativa. Venda>.
- Ca l'Ardiaca** [“hizenda de Sant Antoni, a tres km de la vila”; Q VIII (1922), Sant Antoni de Portmany] <Divisió administrativa. Venda>. ¹⁰²
- Cala-Figuera** [“Es tomarinar es un torrent i un coster”; Q VII (1922), es Llobards; DCVB: “Cala-Figuera: nom de diferents cales de les illes de Mallorca i Menorca”] <Terreny>.
- Campàs, es** [“tancat de terra de diferents amos del terme de Santanyí”; Q VII (1922), es Llobards; DCVB: “Es Campàs és el nom d'un tancat de terra de diferents amos, situat en el terme de Santanyí (Mall.)”] <Terreny>.
- Can Banyarric** [“(masia entre les Salines i Sant Josep)”; Q X (1922), Eivissa] <Possessió>.
- Can Baduia** [“(Devora s'Estaca)”; Q V (1901), Valldemossa] <Possessió>.
- Can Ginyol** [“(de Santa Maria)”; Q VIII (1922), Pastoritx] <Lloc>.
- Can Taringos** [“(Lloquet des Llombarts)”; Q VII (1922), es Llobards] <Lloc>.
- Can Tura** [“(hizenda)”; Q IX (1922), Sant Antoni de Portmany] <Possessió>. ¹⁰³
- Cap des Toi, es** [“(Port de Manacor)”; Q VII (1922), Manacor] <Lloc>. ¹⁰⁴
- Cap Puig, es** [“(un carrer de Lluçmajor)”; L XXXII (1922), Lluçmajor] <Toponímia urbana. Carrer>.
- Clòful** [“(Es clòful des ráful. Nom d'un coster de garrovers)”; Q IV (1901-1903), Fornalutx] <Terreny>.
- Coma Seguera, sa** [“(Possessió de Artà, a on sembla que altre temps hi havia molts de seguers de beyes)”; L XXXI (1921-1922), Artà] <Possessió>.
- Comes, ses** [“(redol de cases)”; Q V (1901), Andratx; DCVB: “Redol de cases”] <Redol de cases>.
- Creta, sa** [sa cret[ə]; “vorera de mar entre Calapí i Vallgornera – Lluçmajor”; Q III (1920), Santa Margalida] <Toponímia marítima. Riba>. ¹⁰⁵
- Creu d'en Ribes, sa** [“(Es a un puig de Santa Eulària. En Ribes tayava pins; i se posa a maleir i deya: -Voldria tenir el dimoni que m'aydàs a tayar pins. Assetsuaixí li un <sic> home ab llamarades de foch i fum, i ab cada destrallada tayava un pi. –En tengué por i fugí i d'assí vengué que hi feren una capelleta ab una creu. Ara hi ha molta de gent que pugan an aquesta capelleta per promeses que fan si se curen. El que hi puja, hi fa qualche ofrena: un rosari, una estampa, un Sant Crist, una veta. I si no tenen altra cosa, hi deixen un tany (brot) de romaní, d'estepa. A la Creu d'En Ribes hi van de tot Eivissa”]; Q X (1922), Eivissa] <Accident geogràfic. Puig>. ¹⁰⁶
- Domenega** [Dumeneqa; “nom d'un olivar”; Q IV (1901-1903), Fornalutx] <Toponímia agrícola. Olivar>.
- Esporles** [[ə]spól·l[ə]; Esporles]; L XXXVII (1922); DCVB: “Vila situada a l'illa de Mallorca, de 3.000 habitants, en una amena vall al NO. de la ciutat de Palma”] <Població>.
- Figarenca** [“(la): tros de terra i redol de terra de Migjorn Gran que hi havia figueres”]; L VIII (conj.) (1909-1921), es Migjorn Gran] <Redol de cases>.
- Figarenca** [“(la): tros de terra i redol de terra de Migjorn Gran que hi havia figueres”]; L VIII (conj.) (1909-1921), es Migjorn Gran] <Terreny>.
- Garriga:** [“(A So'n Vida (terme de Ciutat) hi ha Sa Coma de Sa Font, sa de Mala-petja, Sa Coma Gran i Sa Coma de ses Vaques i cap d'elles es conró, totes son garriga, pero tenen la forma de comellar. Sa Coma de En Quint dins so'n Quint, es garriga. A Bendinat hi ha Sa Conca de Na Bayana, que també es garriga i fa comallar”]; L XXXI (1921-1922), Manacor; DCVB: Coma: “a Son Vida (terme de Palma) hi ha sa Coma de sa Font, sa Coma de sa mala petja, sa Coma gran i sa Coma de ses Vaques”] <Terreny. Garriga>.
- Garroveral** [[ə]s [yə]rrou[ə]ral; “Un barri d'Esporles”]; Q XXX (1921), Esporles] <Toponímia urbana. Barri>. ¹⁰⁷
- Lleita** ¹⁰⁸ [“(Fornalutx: nom d'un olivar”]; Q IV (1901-1903), Fornalutx]; <Toponímia agrícola. Olivar>.
- Marineta nou, sa** [s[ə] M[ə]rin[ə]t[ə]-n[ə]w]; “(tros de la Marineta veyà, que n'han fet un lloch nou); Q VII (1922), es Llobards] <Possessió>. ¹⁰⁹
- Marrades de Corona, les** [“(Un camí que va entre muntanyes de Santa Agnesa i fa volteres perque el terreny les fa necessaries)”; Q X (1922), Eivissa] <Terreny. Camí>.

¹⁰² Vegeu Marí Cardona (1991: 241[33]-242[34]).

¹⁰³ Hisenda documentada al BDLC, XIII, 1923-1924, 33.

¹⁰⁴ Actualment és un passeig.

¹⁰⁵ “Nom molt popular d'una altra raconada de materials una mica disgregats”, cf. *El litoral de Lluçmajor (VII)* <<http://tracaladepassos.wordpress.com/2014/06/12/el-litoral-de-lluçmajor-vii/>> (consulta: 15 d'octubre de 2014).

¹⁰⁶ *Sa Creu d'en Ribes. Una capella mirant al mar*. “A l'extrem nord del nucli urbà de Santa Eulària del Riu hi ha sa Creu d'en Ribes. Parlem d'una capella del segle XIX situada sobre el Puig d'en Ribes, de difícil accés i pitjor localització, però amb les vistes més impressionants de Santa Eulària que hàgim pogut trobar” <<http://www.soloibiza.com/ca/turisme/sa-creu-den-ribes/>> (consulta: 15 d'octubre de 2014).

¹⁰⁷ Es Baladuc està situat al barri des Garroveral. Cf. Badaluc.

¹⁰⁸ Documentada a la GEM: “Terrenys del terme de Fornalutx, situats entre es Marroig, el pla des Pins, cals Abats i es nucli urbà de Fornalutx”.

¹⁰⁹ Documentada a Rosselló i Verger (2004: 136).

Mon-ple [*Mon-p[ə]l[ə]*]; “possessió de Sant Climent, dalt un pujol la casa”; L VIII (conj.) (1909-1921), Sant Climent] <Possessió>.

Munia, sa [*s[ə]-Muni[ə]*]; “(Satorre): una torre que hi ha dins la Marina des Rafal des Porchs (Santanyí)”; Q VII (1922), es Llombards; DCVB: “torre que hi ha dins la marina d’Es Rafal d’es Porcs (Santanyí, Mallorca)” <Construcció. Torre>.

Noguera, sa [*s[ə] Nu[ɣ]ér[ə]*]; “una hizenda de Sant Mateu que fa temps que se dividí en molts de trossos”; Q VIII (1922); Eivissa] <Divisió administrativa. Vènda>.¹¹⁰

Obis [“Sa font d’ets Obis (Es a Andratx)”; Q V (1901), Andratx] <Accident geogràfic. Font>.¹¹¹

Part d’un sementer de Pastoritx [“Es Pall·llis (Pas llis), serral des pi (turonet que fa esquena), Pla de Na Tries, Ses Fintasses, Comellar d’En Sit, Es pas d’ets Ases, Ses cometes (comelleretons), Es Corral-fals (es un tros d’oli que produeix mes que no pareix), Es comellar d’En Garavat, Coster Sen Micolau, S’Empedregat, Ses Ribollades, Na Llopis, Na Foradada, En Ginjolar”; Q VIII (1922), Pastoritx] <Toponímia agrícola. Camp>.

Patana, na [“(illot de la vorera de mar de So’n Reyal – Santa Margalida)”; Q III (1920), Santa Margalida; DCVB: Na Patana: “illot situat prop de la costa d’Alcúdia (Mall.)” <Toponímia marítima. Illa>.

Pati de mossènyer [*p[ə]ti de Mussènyer*; “devant la Rectoria”; Q IX (1922), Sant Antoni de Portmany] <Construcció. Pati>.

Poàs, es [“partida de terra d’unes 16 quarterades, de diferents amos”; Q VII (1922), es Llombards] <Terreny>.

Pont d’en Llätzer, es [“no hi ha definició”; Q XIV (1917), Eivissa] <Construcció. Pont>.¹¹²

Portmany [“(portmany, portus magnus)”; Q VI (1902), Eivissa; *portmany*; “(Portus Magnus) es el Port de Sant Antoni”; Q XIV (1917), Sant Antoni de Portmany; DCVB: “Port de mar situat a la part occidental de l’illa d’Eivissa, i a la vora del qual hi ha la vila de Sant Antoni. Del llatí *pōrtu magnu*, ‘port gran’” <Toponímia marítima. Port>.

Possessions de Puigpunyent [Conques, So’n Burguet, So’n Marill, So’n Camps, So’n Cortey, Es Ratxo, So’n Net, So’n Bru, So’n Balaguer, Ca-N’Arbós, So’n Noguereeta, Ca’ls Metges; Q XXVI (1903), Puigpunyent] <Possessió>.

Pou Nou, es [“Nom d’un redol de cases de Sant Lluís, pero llavò díu un pów fondo, un pou gran, un pou petit”; Q XIII (1906), Sant Lluís] <Redol de cases>.

Puget, es [*es Puget*, “redol de cases de Sencelles”, Q XXVI (1903), Sencelles; DCB: “Es Puget (pronunciat Es Putxet): nom d’algunes partides de terra i alqueries de Mallorca” <Redol de cases>.

Puig Gros [“An es Puig-gros (devers Ca’n Bayarrich) hi ha una font que no raja, i diuen que está encantada. An es Puig-gros n’hi ha que hi puguen descalsos per promesa come penitència. No es que hi haja cap santuari”; Q X (1922), Eivissa; DCVB: “Muntanya i possessió de Mallorca, i muntanya d’Eivissa” <Accident geogràfic. Font>.¹¹³

Puig-Nenó, es [*[ə]spu[ɪS]n[ə]n[ə]*]. “Es de Corona (Santa Agnès) a la banda de Sant Antoni”; Q VIII (1922), Sant Antoni de Portmany] <Accident geogràfic. Puig>.

Quer¹¹⁴ [Qué(r); “Sa font des qué(r): es a Andratx darrera s’Esclop: surt d’un penyal”; Q V (1901), Andratx] <Accident geogràfic. Font>.

Quericals, es [“(R[ə]dol de terra de devora Llombarts)”, Q VII (1922), es Llombards] <Terreny>.

Quetgla, es [*es Quetgl[ə]*]; “districte de devora Felanitx; terra plana”; Q III (1920), Felanitx] <Terreny>.

Rafal Pai [“possessió entre Ses Salines, es Llombarts i Campos”; Q VII (1922), es Llombards] <Possessió>.

Salord [*Salort*; “districte de terra entre Muro y Santa Margalida, plana, grossa, bona y amb orts”; Q XIII (1906), Muro; Q XXIV (1903), Santa Margalida] <Terreny>.

So na Sampola [“(Possessió d’Andratx)”; Q V (1901), Andratx] <Possessió>.

Son Balard¹¹⁵ [“(possessió)”; Q VII (1922), es Llombards] <Possessió>.

Son Bell·lloc [*so’n Bill·ll[ə]c*, “(Menorca)”; Q I (1917-1918), Menorca] <Possessió>.¹¹⁶

¹¹⁰ E[nciclopèdia] d’E[ivissa] i F[ormentera]: “Vènda del poble de Sant Mateu d’Albarca, al terme municipal de Sant Antoni de Portmany”.

¹¹¹ Sa font dets Obis, documentada a Capó Juan (2005: 146).

¹¹² EEF: Santa Eulària del Riu: “El riu és salvat per diferents ponts històrics; el primer, el de Beniformiga o de Can Taltavull, segueix el de Can Llätzer, indret on el 2010 hi ha dos ponts —un de la carretera i un altre d’una carretera anterior— i, més avall, el de Can Font, que és el primitiu pont d’en Llätzer, en el camí de Labritja.”

¹¹³ EEF: “El vessant est del puig Gros presenta, a partir dels 230 m d’altura, marges abandonats, que l’any 2003 contenen arbres fruiters com el garrover i l’ametller, amb un no menyspreable pendent, fins arribar al torrent de sa Font, a uns 160 m d’altura. Aquest torrent i el camí de cas Colls representen el punt que separa, en aquest espai, el puig Gros de la vesina serra Grossa. En aquest vessant est, hom pot trobar alguns dels escassos habitatges rurals tradicionals que ha tengut el puig Gros. Respecte del torrent de sa Font, en aquest vessant est del puig Gros hi ha la font Paredada, a uns 125 m d’altura, la qual es troba generalment seca els primers anys del segle XXI i en un estat de preservació deficient”.

¹¹⁴ Documentada a la GEM. Vegeu font de s’Esclop.

¹¹⁵ Documentada a la GEM: “Terrenys del terme de Santanyí, situats al caseriu des Llombards, prop de Violart”.

Son Bujova [“Bujoa-Bujosa (possessió de Deià)”; Q V (1901), Deià] <Possessió>.

Son Bunyola [s[ɔ]’n Buñ[ɔ]l[ə]; S[ɔ]’n βu[ɔ]v[ə], Sobr[ə]munt, S[ə]z Moskér[ə]s, s[ə] k[ɔ]v[ə] d’[ə]dz [ə]rm[ə]s[ə]ts, k[ə]n[ə]t, So’n kint, Miray[ə]s, [ə]z V[ə]r[ə]z[ə], Ca’n Manent, So’n Pachs, S[ə]’nk[ə]ls[ə]rán, S[ə]’n k[ə]báspr[ə], S[ə]’n F[ə]rrá, Sup[ə]rn[ə], Planisi”; Q XXX (1921), Esporles] <Possessió>.

Son Creus, son Favar [So’s Favar. “Dues possessions del metex nom. Si n’anomenen una, es So’n; si dues, So’s”; Q V (1901), Capdepera] <Possessió>.

Son Favar, son Forteza [So’n Fort[ə], So’n Fort[ə]z[ə]; L XXXI (1921-1922), Artà] <Possessió>.

Son Matge [“Possessió de Valldemossa”; Q V (1901), Valldemossa; Q VIII (1922), Valldemossa; DCVB: “Son Matge: nom d’una possessioneta del terme de Valldemossa (Mall.)”] <Possessió>.

Son Perxana <no hi ha definició>; Q VII (1922), Vilafranca de Bonany] <Lloc>.

Son Salvat¹¹⁷ [“Son Sauvat. Possessió de Valldemossa”; Q VIII (1922), Valldemossa] <Possessió>.

Son Vador¹¹⁸ [“Son Vadó (masia)”; Q III (1920), Santa Margalida] <Possessió>

Son Xerubí [so’n [ʃə]rubí; “possessió de Son Servera”; Q XXX (1921), Lluçmajor; DCVB: “nom d’una possessió en el terme de Son Servera (Mall.). Antigament es deia *Sos Xerubins* (cf. doc. a. 1741, ap. BSAL, ii, 228)”] <Possessió>.

Sos Ferrers [“So’s Promets”; Q V (1901), Manacor] <Lloc>.

Sos Xanxos, Sos Carbons, Sos Sastres [Q V (1901), Capdepera] <Possessió>.

Tancat de [sa] Bassa Clota, es [“(tancat de dins es Rafal des Porchs)”; Q VII (1922), es Llombards] <Terreny>.

Tolleric [“possessió de Lluçmajor”; Q VIII (1922), Lluçmajor; DCVB: “Possessió en el terme de Lluçmajor (Mall.)”] <Possessió>.

Tomarinar, es [“garriga de devora”; Q VII (1922), es Llombards] <Terreny. Garriga>.

Vall nou [s[ə]-Vall n[ə]w o S[ə]-V[ə]ll[ə]; “possessió nova trenta de Sa-Vall gran”; Q VII (1922), es Llombards] <Possessió>.¹¹⁹

Véndes de Sant Antoni [“Venda des Bernats, des Macians, des Bessons, de Pla, de Furada,¹²⁰ de s’Arraval, de Buscastell, de sa Vurera, de cas Remons”; L VIII (conj.) (1909-1921), Sant Antoni de Portmany; DCVB: “Les de la parròquia de Sant Antoni o de Portmany són: Es Bernats, Es Macians, Es Bessons, Buscastell, Sa Vorera, Ca’s Ramons, Des Pla, Forrada i Sa Raval”] <Divisió administrativa. Venda>.¹²¹

Véndes de Sant Joan: “Cas Ripolls, Es Murtà, Purinatx, Niu des Corp, Xarraca, Xarracó, Cas Vidals, Britja (La), Cas Cavallers, purinatxencs, Xarracuners, Purinatxers, Vidalencs, Cavallers”; L VIII (conj.) (1909-1921), Sant Joan de Labritja; DCVB: Portinatx: “Cala i partida de terra del terme de Sant Joan (Eiv.)” // Xarraca: “Venda del districte de Sant Joan (Eiv.)” / Xarracó: “Venda o partida de terra del districte de Sant Joan (Eiv.). Les vendes de la parròquia de Sant Joan, per exemple, són: Ca’s Ripolls, Es Murtar, Portinatx, Es Niu d’es Corb, Xarraca, Xarracó, Ca’s Vidals, La Britja, Ca’s Cavallers”] <Divisió administrativa. Venda>.

3.4.4. País Valencià

Bolata [“(es el nom d’un riuet ahon van a llavar perquè en el poble no hi ha llavaó)”; L XXIX (1921), Sanet de la Rectoria; DCVB: “Font intermitent, que brolla sols en època de pluja (Pego)”] <Accident geogràfic. Font>.

Brosquil [“poblat a una hora de Cullera”; L XVII (1921), Cullera] <Població>.

Columbretes, Illes [les *colombretes*; “Illes de Montcolombrer: son devant Cap-i-corp. Cap-i-corp, entre Alcalà de Xivert i Castelló de la Plana”; Q XXIII (1921), Vinaròs; DCVB: “Grup d’illots situat en el Mediterrani, a poques milles de Castelló de la Plana”] <Toponímia marítima. Illes>.

Coma, la [“A Llúria diuen La Còma a una serie de bancals que hi ha. Es un nom de lloch”; Q XXIV (1921), Llúria] <Toponímia agrícola. Bancal>.

Coma, la [“Prop d’Albaida hi ha un districte que se diu la Coma”; Q XXIV (1921), Albaida / “Hi ha partides de terra que se diuen «La Coma» o «Les Comes»”; Q XXVII (1921), Sanet de la Rectoria; DCVB: “En el País Valencià hi ha multitud de trossos de terra conradissa anomenats *La Coma* (per exemple, a Albaida, a Xàtiva, a Sanet, etc.)”] <Terreny>.

¹¹⁶ GEC: “Possessió del terme de Ferreries (Menorca), a l’oest de la vila, al centre dels plans de son Bell-lloc”.

¹¹⁷ Documentada a la GEM: “Possessió del terme de Valldemossa, situada entre Son Matge, Son Brondo, sa Baduia i Son Calafat”.

¹¹⁸ Documentada a la GEM: “Propietat rústica del terme de Santa Margalida, situada entre Alcudiola, sa Capella, sa Boleda i Son Barrera”.

¹¹⁹ Cf. Sa Vall i sa Vallet <http://ca.wikipedia.org/wiki/Sa_Vall> (consulta: 15 d’octubre de 2014).

¹²⁰ Cf. la discrepància en la pronúncia de les *r*. La grafia que recull el quadern de camp és la correcta.

¹²¹ La venda és l’organització territorial tradicional de les Pitiüses. Véndes: es Bernats, es Bessons, Buscastell, Cas Ramons, Forada, es Macians, es Pla, sa Raval, sa Vorera. Cf. <<http://ca.wikipedia.org/wiki/Venda>> (consulta: 15 d’octubre de 2014).

Fleixes, les [“(nom d’una porció de banquals a l’altre banda de riu baix de Lluçena)”]; L XIX (1921), Lluçena] <Toponímia agrícola. Bancal>.

Garbí [“(La penya de Garbí (ponent) y el nom d’una del port d’Alacant (Un mariner d’Andratx)”]; Q V (1901), Andratx] <Accident geogràfic. Penya>.

L’Orxa [*Lorxa*, “és a dues horetes de Patró”]; Q II (1918), Alpatró; DCVB: “poble de la Serra de Benicadell, en el part. jud. de Cocentaina, escrit oficialment *Lorcha*”] <Població>.

Maimó [“(magnus mons?) Puig de prop d’Ibi, el mes alt de la província d’Alacant; té 1276 metres”]; Q VI (1902), Ibi; DCVB: “Etim.: de l’àrab Maimūn, nom propi d’home”] <Accident geogràfic. Puig>.122

Mas de Fontanella [“(Hi ha el Mas de Fontanella an el terme de Banyeres [de Mariola]”]; Q XXIV (1921), Alcoi] <Possessió>.

Monòver [*mon[ɔ]ver*; “El nom del poble: se pronuncia Mon[ɔ]ver. Els habitants se diuen: monoveros (monovers). La gent està molt acastallanada. N’hi ha que diuen que ells no parlen valencià”]; Q I (1917-1918), Monòver; DCVB: “Vila de 12.000 habitants, situada en la Vall de Novelda, província d’Alacant. a 36 qm. d’aquesta ciutat, prop del límit amb la província de Múrcia”] <Població>.

Negrals [“(poblet afegit a Sanet, molt antic)”]; Q XXVII (1921), Sanet de la Rectoria; DCVB: Els Negrals: “poblet que forma municipi amb Sanet, en la subcomarca denominada «la Rectoria», entre el Marquesat de Dènia i la Vall de Pego”] <Població>.

Portitxol, el [*el Porti[tʃɔ]l*; “nom de lloch a hora i mitja de Xàtiva (terme del Genovés)”]; Q XXIII (1921), Vinaròs; DCVB: “Nom de diferents ports de muntanya: en el districte de Benigànim, en el terme de El Genovés (País Valencià), etc.”] <Accident geogràfic. Port de muntanya>.

Puçol [“(*pus[ɔ]l* (nom de lloc)”]; Q II (1918), València; DCVB: “Vila situada en l’Horta de València, a 9 quilòmetres de Morvedre”] <Població>.

Sineu, el [“(una bassa molt gran, fonda, que hi ha molts d’ullals o fonts que brollen”]; Q II (1918), Alpatró] <Accident geogràfic. Bassa>.

Vall de Gallinera [“(Passàrem de Pego per Adzúbia, Beniarrama, Benialí, Benissivá, Benitaya, Carrotja, Patró. Constitueixen la Vall de Gallinera tots aqueus pobles menys Adzúbia. També hi pertanyen Llombai, Benicili”]; Q II (1918), Alpatró; DCVB: “Serra i vall situades al S. de Gandia, a la part nord-oriental de la província d’Alacant. La Vall de Gallinera forma un municipi al qual pertanyen els poblets de Benissili, Llombai, Patró, La Carroja, Benitaya, Benissivà, Benialí i Benirrama. Els seus habitants són anomenats *mallorquins* perquè descendeixen de pobladors que hi dugué de Mallorca el duc de Gandia per repoblar el país després de l’expulsió dels moriscs a principis del segle XVII”] <Població>.

Vallseta [“(a tres hores d’Alcoi, Fatxeca i Famorca, Beni-massot, Tollos, Quatretondeta, Balones, Gorga, Milleneta. En els pobles subrallats diuen sok da Fatxeca, da Famorca, da Beni-massot, da Tollos”];¹²³ Q II (1918), DCVB: Vallseta: “Rierol que passa prop de Quatretonda; és afluent del riu d’Alcoi, i dona nom a una vall. Famorca: Poblet situat en la serra d’Aitana (País Valencià). Fageca: “Poble de la serra p’Aitana, comarca d’Alcoi”. Benimassot: “Poblet situat a 20 kilòmetres al E. de Cocentaina”. Gorga: “Vila de 520 habitants situada a quatre qm. de Cocentaina, en la vall de Travadell”. Millena: “Poble de 400 habitants situat a la comarca de Cocentaina, i anomenat vulgarment Billena i Billeneta”. Tollos: “Llogaret situat en la Vall de Seta, a 22 quilòmetres de Cocentaina”. <Població>.

Vernissa [*Bernisa*; “nom de les muntanyes demunt la ciutat, hon hi ha el castell. També hi ha un riu per Gandia; era com la posició de la vila Vernisa”]; L XIX (1921), Xàtiva] <Accident geogràfic. Muntanya>.124

Noms de lloc: Mostalla, Marjals, Sorells, Racons, Segamons, Canyarets, Junes, Tamarits, Tossalets, Sequies, Mondes (Monda), Quintanes, Atzaneta (poble desaparegut), Atzaida, Sucarraes, Benumeia, Verdala, la C[ɔ]vo de l’aze, Albalat [dels Sorells], Favara [Q II (1918), Pego]; DCVB: Mostalla: “serra de muntanyes situada entre Dènia i la Vall de Gallinera”] <Noms de lloc>.

Noms de lloc: (trossos de terra): Beni-salim, Beni pla, Bijaubá, Bina-real, Pique-saries, Coll de rates, Parelles, L’albicà, Bin’ortell, as Boscarró, Sa caseta’s m[ɔ]ros, as Rafalet, Sa Murta, Sa Sorótja, As Massils (Les terres del voltant del poble de Tàrbena), S’Ombria (allà on el sol no hi pega ordinàriament), as Bancal llarc, S’Amallà, Sa foya’n Soler, Sa Rabosa, Sa foya’s Pi, Sa foya ses roques, Sa font d’En Gordi[ɔ]la [Q II (1918), Tàrbena] <Noms de lloc>.

3.4.5. Pirineus orientals

En aquesta àrea es documenten sols cinc poblacions:

Aiguatèbia [*Aigatebi*; “(poble de Conflent)”]; Q XI (1902), Rellu; DCVB: “Aiguatèbia: Vilatge situat a l’extrem NO del Conflent”].

Artigues [“(poble de l’Ariège”]; Q XI (1902), Clairà].

¹²² Els mariners l’anomenen també “Puig Coronat” <<http://www.marblenet.es/csf/muntanya/cabeco/>>, consulta: 15 d’octubre de 2014).

¹²³ Tots els indrets esmentats pertanyen a la Vall de Seta, una subcomarca de la comarca del Comtat.

¹²⁴ Fa referència a la Serra de Vernissa.

Reiners [*Reimés*; “poble de devora Ceret”; Q X (1902), el Vilar; DCVB: “poble situat en el cantó de Ceret (Vallespir)”].

Riutort [“vila de Capcir”; Q XII (1906), Formiguera; DCVB: “Poblet del Capcir”].

Soler, el [*le Soler*; “vila prop de Perpinyà”; Q XII (1906), Formiguera; DCVB: “El Soler: nom d’una vileta del cantó de Millars (Rosselló)”].

4. Per concloure

La classificació dels 182 topònims inclosos en els quaderns de camp ha donat compte dels interessos d’Alcover en recollir-los, amb dominància clara dels termes pertanyents a Mallorca i especialment a la toponímia menor. Les dades incorporen informacions diverses, especialment de tipus fonètic, per bé que hi ha també elements complementaris que el DCVB no va arribar a afegir en la descripció de les entrades. Del conjunt de noms de lloc, 64 (sols un 35%) van ser inclosos al DCVB, normalment amb la mateixa accepció. Els 118 restants (un 65%), que no ho han estat, mostren, d’una banda, una certa assistemàtica en la inserció d’alguns topònims en el repertori alcoverià, i, d’una altra, el seu valor testimonial, per dos motius: perquè alguns, per les seves característiques, no acostumen a figurar en els repertoris toponímics, i perquè altres encara són vigents, malgrat que ja no designen la possessió originària i han passat a denominar hotels o allotjaments rurals.

Referències

- ALCOVER, Antoni M. (1921-1922): *Bolletí del diccionari de la llengua catalana* (BDLC), XII. Estampa de N’Amengual i Muntaner, Ciutat de Mallorca.
- ALCOVER, Antoni M. (1923-1924): *Bolletí del diccionari de la llengua catalana* (BDLC), XIII. Estampa de la Viuda d’En S. Pizá, Ciutat de Mallorca.
- ALCOVER, Antoni M. i Francesc de B. MOLL (1962-1969):² *Diccionari català-valencià-balear* (DCVB). Palma de Mallorca: Moll.
- CAPÓ JUAN, M. Magdalena (2005): “La toponímia de Valldemossa. Propostes etimològiques per a tres topònims valldemossins”, A: *XVIII Jornada d’Antroponímia i Toponímia: Selva, 2005*, Universitat de les Illes Balears, pàg. 141-153.
- COROMINAS, Juan (1954): *Diccionario crítico etimológico de la lengua castellana* (DeCast). Madrid, Editorial Gredos.
- EEF = *Enciclopèdia d’Eivissa i Formentera* (1995-). Eivissa: Consell Insular d’Eivissa i Formentera.
- GEC = *Gran Enciclopèdia Catalana*, Barcelona: Enciclopèdia Catalana <<http://www.enciclopedia.cat>>. (Consulta: octubre de 2014.)
- GEM = *Gran Enciclopèdia de Mallorca* (1989-1993). [Mallorca]: Pronomallorca.
- MARÍ CARDONA, Joan (1991): “Supervivència de noms dels segles XIII-XIV: Portmany”, a: *Eivissa*, núm. 19-20, pàg. 241[33]-242[34].
- MUNTANER, Ignasi M. (2006): “De **bargallons** i **correlons**”, a: *Butlletí de la Societat d’Onomàstica*, núm. 100, pàg. 50-53.
- ROSSELLÓ I VERGER, Vicenç M. (2004): *Toponímia, geografia i cartografia*. València: Publicacions de la Universitat de València.
- RUBÍ, Sebastià (1988, setembre-desembre): “Fullejant dins la història d’Ariany (I)”, a: *Ariany*, pàg. 10-11.
- VIDAL I FERRANDO, Antoni (1986): “Propietat pagesa i estructures de poder locals en un municipi del migjorn de Mallorca (Santanyí, 1868-1920)”, *Recerques: Història, Economia i Cultura*, núm. 18, pàg. 163-185.
- XAMENA, Pere (1983): *Els carrers de Felanitx*. Felanitx: Ed. Ramon Llull.

Recursos a Internet

Portal Antoni M. Alcover, <alcover.iec.cat>.

